

Kansainväliset opiskelijat ja Järviseutu – konkreettista yhteistyötä eri tavoin

8.3.2024

Suomessa on työvoima- ja osaajapulaa. Tilanne vaikeutuu jatkuvasti, koska väestö vanhenee ja syntyvyys on matalaa. Ratkaisua tilanteeseen haetaan mm. maahanmuutosta, joka onkin viime aikoina lisääntynyt. Samaan aikaan moni kuitenkin muuttaa myös pois Suomesta. Lähtijät, sekä suomalaiset että ulkomaalaiset, ovat pääosin parhaassa työiässä ja korkeasti koulutettuja. Työ- ja elinkeinoministeriön mukaan noin puolet pois muuttavista on ulkomaalaisia. Selvitysten mukaan yli puolet ulkomaalaisista opiskelijoista muuttaa pois Suomesta kolmen vuoden sisällä valmistumisesta. Tämä on aivan liian paljon, varsinkin kun monet heistä haluaisivat jäädä Suomeen.

Seinäjoen ammattikorkeakoulun opiskelijoista noin 10 % on ulkomaalaisia tutkinto-opiskelijoita. Seinäjoen ammattikorkeakoulussa on neljä englanninkielistä AMK-tutkinto-ohjelmaa: Agri-Food Engineering, Automation Engineering, International Business ja Nursing sekä yksi ylempi AMK-tutkinto-ohjelma: International Business Management. Tämä tarkoittaa sitä, että SeAMKissa opiskelee tällä hetkellä noin 500 ulkomaalaista opiskelijaa, jotka valmistuvat eri alojen asiantuntijoiksi ja ammattilaisiksi. Lisäksi vuosittain opiskelee merkittävä määrä kansainvälisiä vaihto-opiskelijoita eri aloilla. Seinäjoen ammattikorkeakoulussa opiskelevista suomenkielisistä opiskelijoista yli 60 % jää valmistumisen jälkeen alueelle ja kansainvälisistä opiskelijoista vastaava luku on vain noin 10 %

SeAMKin vahvana tavoitteena on, että mahdollisimman moni ulkomaalainen opiskelija löytäisi työpaikan Suomesta ja mielellään Etelä-Pohjanmaalta. Maakuntakorkeakoulun erityisenä toiveena on, että nämä työpaikat löytyisivät tasaisesti eri puolilta maakuntaa. Oleellista työllistymisen kannalta on se, että sekä

suomenkielisille että kansainvälisille opiskelijoille löytyisi hyviä ja mielenkiintoisia työharjoittelupaikkoja laajasti eri puolilta maakuntaa.

Ratkaisut tähän haasteeseen löytyvät monien eri polkujen kautta. Työllistymistä tukevia työelämäyhteyden muotoja SeAMKissa ovat mm. opintojaksojen harjoitustyöt ja toimeksiannot, erilaiset projektit, työharjoittelujaksot ja opinnäytetyöt. Mahdollista on myös esitellä omaa yritystoimintaa kansainvälisille opiskelijoille. Selvitysten perusteella paikalliset kontaktit lisäävät ulkomaalaisen todennäköisyyttä jäädä Suomeen. Myös suomen kielen osaaminen parantaa työllistymismahdollisuuksia.

Järvi-Pohjanmaan Yrityspalvelu Oy (JPYP) on Alajärven kaupungin, Evijärven, Lappajärven, Soinin ja Vimpelin kuntien sekä alueen 20 yrityksen ja pankin yhteisesti omistama elinkeinoyhtiö. Järvi-Pohjanmaan Yrityspalvelu Oy haluaa myös omalta osaltaan vaikuttaa kansainvälisten opiskelijoiden jäämiseen alueelle, sillä alueen työmarkkinoilla on tarvetta tekijöille ja osaajille. Tässä artikkelissa on kuvattuna niitä toimenpiteitä, joilla Järviseudun alueella on lähdetty hakemaan ratkaisua sujuvaan yhteistyöhön kansainvälisten opiskelijoiden ja yritysten välille. Kuinka voidaan konkreettisesti tukea opiskelijoiden ja alueen yritysten kohtaamisia.

Tuumasta toimeen

Lähtötilanne oli se, että kansainväliset opiskelijat tuntevat Etelä-Pohjanmaan saatikka Järviseudun alueen yrityksiä melko huonosti. Myöskään yrityksillä ei ole riittävästi tietoa kansainvälisistä opiskelijoista ja heidän tarjoamastaan potentiaalista. Myös yritysten asenteissa kansainvälisiä osaajia kohtaan on vielä toivomisen varaa.

Liikkeelle lähdettiin siitä, että alkuvuodesta 2023 järjestettiin SeAMKissa Talent Boost Breakfast Järviseutu -tilaisuus. Tilaisuudessa Järvi-Pohjanmaan Yrityspalvelu Oy ja Mäkelä Alu Oy esittelivät Järviseudun tarjoamia mahdollisuuksia kansainvälisille opiskelijoille aamupalan yhteydessä. Samalla opiskelijat saivat mahdollisuuden keskustella henkilökohtaisesti yrityselämän edustajien kanssa. Aamiaistilaisuudessa JPYP myös keräsi opiskelijoiden CV:itä ja pyrki niiden avulla solmimaan yhteyksiä kansainvälisten opiskelijoiden ja paikallisten yritysten välille.

Kevään 2023 aikana yhteistyö jatkui yritysvierailuilla Järviseudun alueelle. Ensimmäisellä vierailulla 19 International Business -opiskelijaa tutustui Hoisko CLT:n ja Finnlamellin toimintaan Alajärvellä. Toisella vierailulla 11 Automation Engineering -opiskelijaa tutustui Ruukin ja Mäkelä Alun toimintaan. Palaute vierailuista oli erittäin positiivista.

Toukokuussa 2023 oli vuorossa aluemarkkinointikierros Järviseudulla. Järviseutu-viikon aikana kansainväliset opiskelijat Beatriz ja Markus tutustuivat jokaiseen alueen kuntaan sekä yritystoiminnan että matkailun näkökulmasta. Viikon aikana opiskelijat päivittävät näkemästään ja kokemastaan JPYP:n someen sekä kokosivat lisäksi viikon tapahtumista raportin.

Koko prosessin ajan tärkeänä yhteistyökumppanina on ollut kansainvälisen toiminnan erityisasiantuntija Jiuliano Prisada Seinäjoen ammattikorkeakoulusta.

Kellyta Nikko auraamassa latua kansainvälisille opiskelijoille

Järvi-Pohjanmaan Yrityspalvelulla työskenteli loka-marraskuun 2023 ajan kansainvälinen harjoittelija Kellyta Nikko. Kellyta on kansainvälisen liiketoiminnan kolmannen vuoden opiskelija Seinäjoen ammattikorkeakoulusta. Kellyta oli JPYP:n ensimmäinen kansainvälinen työharjoittelija ja toi mukanaan brasialaisen tuulahduksen järviseutulaiseen organisaatiokulttuuriin.

– Harjoitteluni JPYP:llä ei ainoastaan syventänyt ymmärrystäni markkinointiin ja tapahtumajärjestelyyn liittyen, mutta auttoi minua myös ymmärtämään paremmin järviseutulaista yrityskulttuuria, toimintaa ja elämää. Olen kiitollinen kehitysyhtiön minulle antamasta tuesta, kun etsin tietäni uudessa kaupungissa ja työympäristössä, Kellyta kertoo.

Kellyta työskenteli JPYP:llä laajasti erilaisissa tehtävissä: hän avusti tapahtumajärjestelyissä, kävi yritysvierailuilla sekä valmisteli järviseutulaisiin yrityksiin liittyvää materiaalia. Erityisesti Kellytan tekemä sosiaalisen median markkinointisisältö oli omaleimaista ja toi paljon lisäarvoa sekä JPYP:lle että alueelle.

– Työharjoittelussani ei ollut ainoastaan kyse työstä; harjoitteluni oli myös mahdollisuus saada uusia kokemuksia, käyttää luovuuttani, kehittää suomen kielen taitojani ja laajentaa näkökulmiani omaksuen innostavia mahdollisuuksia, Kellyta Nikko jatkaa.

Työharjoittelun kantavana ideana oli esimerkin avulla aurata latua myös muille kansainvälisille osaajille tulla asumaan ja työskentelemään Järviseudun alueella.

– Kellyta on tehnyt todella laadukasta työtä JPYP:llä. Kokemuksemme harjoittelusta ovat positiiviset. Toivomme, että tämä voisi rohkaista muitakin yrityksiä harkitsemaan kansainvälisen osaajan rekrytointia. Tämäntyyppinen rekrytointi tarjoaa yritykselle mahdollisuuden spontaaniin kansainvälistymiseen. Palkattu kv-harjoittelija voi tehdä vaikkapa alustavia markkinaselvityksiä kohdemaan kielellä. Kansainväliset opiskelijat ovat yrityksille matalan kynnyksen mahdollisuus kokeilla kansainvälisen osaajan rekrytointia esimerkiksi työharjoittelua, opinnäytetyötä tai kesätyöpaikkaa hyödyntäen, Elina Rantalahti JPYP:stä toteaa.

NASA

Kellyta tutkimusmatkalla Lappajärven Kivitipun meteoriittikeskuksessa
(kuva: Kellyta Nikko).

– Liikkeelle yhteistyössä voi lähteä myös pienin askelin. Yritys voi esimerkiksi tarjota kansainvälisille opiskelijoille pienen toimeksiannon osana kurssia toteutettavaksi. Toimeksiannot voivat liittyä esimerkiksi markkinointiin ja markkinointisuunnitelmiin tai kv-opiskelijat voivat tehdä toimeksiantajayrityksen liiketoiminnan logistiikkaan liittyviä analyysejä. Toimeksiantojen välittämisessä ja toiveiden yhteensovittamisessa maakuntakorkeakoulu on mielellään mukana auttamassa, Marjo Vistiaho SeAMK Maakuntakorkeakoulusta toteaa.

– Hienoa on myös se, että yhä useammat suomalaiset opiskelijat ottavat kansainvälisyyden osaksi tutkintoaan tai valitsevat kokonaan englanninkielisen tutkinnon Vistiaho jatkaa.

SeAMKin opiskelijoilla on mahdollisuus sisällyttää opintoihinsa lyhyt tai pitkä opiskeluvaihto tai harjoittelujakso ulkomailla. Vaihtojakso tarjoaa hyvän mahdollisuuden muun muassa kansainvälisten verkostojen luomiselle.

Maakuntakorkeakoulun aluekehittäjät ovat alkuvuoden 2024 aikana keränneet tietoja alueidensa kuntien asuntotilanteesta ja kartoittaneet kuntien valmiudet opiskelijoiden tilapäiseen majoitukseen. Tästä toivotaan olevan apua, kun opiskelijat etsivät itselleen sopivaa harjoittelupaikkaa opiskelupaikkakunnan ulkopuolelta, milloin myös usein tarvitaan tilapäistä asuntoa.

JPYP tarjoaa yhteistyömahdollisuuksia yrityksille

Järvi-Pohjanmaan Yrityspalvelu tulee järjestämään yhteistyössä SeAMKin kanssa jatkossakin opiskelijoille aamiaistilaisuuksia, yritysvierailuita, aluemarkkinointikierroksia sekä täsmävierailuja paikallisiin yrityksiin.

Marraskuun 2023 lopussa JPYP kutsui ryhmän Seinäjoen ammattikorkeakoulun kansainvälisiä automaatioinsinööriopiskelijoita yritysvierailumatkalle Vimpeliin. Vierailukohteina olivat Plastec Finland Oy, Tikli Group Oy ja Nelimarkan Leipomo Oy.

Automation Engineering -opiskelijat vierailulla Plastecilla. Kuva: Kellyta Nikko

Vierailut ovat osa Järvi-Pohjanmaan Yrityspalvelun laajempaa aluemarkkinointikokonaisuutta. Niiden tarkoituksena on esitellä alueen mahdollisuuksia opiskelijoille ja houkutella alueelle kansainvälisiä osaajia. Yritysten kansainvälistymistä voidaan ajatella kahdensuuntaisesti. Toisaalta yritys kansainvälistyy esimerkiksi uusien vientialueiden kautta, mutta kansainvälinen työntekijä yrityksen sisällä on mahdollisuus yritykselle saada vaikkapa opinnäytetyön muodossa markkinatutkimusta kiinnostavasta kohdealueesta. Parhaimmassa tapauksessa opiskelija pystyy toimimaan uuden kohdealueen suuntaan omalla äidinkielellään ja luomaan alustavia kontakteja yrityksen tuleviin yhteistyökumppaneihin.

JPYP toteuttaa vuoden 2024 aikana yhteistyössä SeAMKin kanssa one-on-one -tyyppisiä yritysvierailuita, joissa yksi opiskelija tutustuu kerrallaan yhteen yritykseen ja yritys tutustuu vierailulla olevaan opiskelijaan.

– Opiskelijoiden joukosta valitaan opiskelija, jolla voisi olla yrityksen kannalta tärkeää osaamista ja näkemystä. Tämän jälkeen opiskelija viedään päiväksi tutustumaan yritykseen. Päivän aikana syntynee näkemys siitä, voivatko yritys ja opiskelija hyödyntää toisiaan esimerkiksi opinnäytetyön, työharjoittelun tai muun avulla, Elina Rantalahti JPYP:stä kertoo.

– Voidaankin ajatella, että mahdollisuuksien tarjoaminen opiskelijoille on vastuullinen teko. Se avaa ovia opiskelijalle, mutta samalla se on yrityksille väylä, jonka kautta pääsee kiinni potentiaaliseen osaavaan työvoimaan, tiivistää Marjo Vistiaho SeAMK Maakuntakorkeakoulusta. Rakennamme Järviseudun kansainvälistymistä eteenpäin yhteistyössä pienin konkreettisin toimenpitein.

Marjo Vistiaho
Aluekehittäjä
SeAMK Maakuntakorkeakoulu

Elina Rantalahti

Projektipäällikkö
Järvi-Pohjanmaan Yrityspalvelu Oy

Marjo Vistiaho on toiminut SeAMK Maakuntakorkeakoulussa aluekehittäjänä Järviseudun alueella vuodesta 2005 saakka. SeAMK Maakuntakorkeakoulu on Seinäjoen ammattikorkeakoulun maakunnallista toimintaa. Toiminnan keskiössä on aluekehittäminen ja aluevaikuttavuus SeAMKin toiminnan kautta.

Elina Rantalahti on työskennellyt JPYP:ssä vuonna 2023 hankkeissa, joissa käsiteltiin maahanmuuttoa ja opiskelijoiden rekrytointia. Elinan sydämellä on erityisesti kansainvälisten osaajien alueellisten veto- ja pitovoimatekijöiden kasvattaminen. Elinan vastuulla JPYP:ssä on yritysten toimintaympäristön kehittämishankkeet sekä yritysneuvonta.